

”NAADLOZE OVERGANG NAAR DE PRAKTIJK DOOR WERKERVARING.”

STATEMENT

Inhoud

Bedrijfsleven en onderwijs
Leo Kampert

Efficiëntie en rendement
Jan Dopper / Maryke Visser

Optimale opleidingsprocessen
René Savelsberg

Theorie en praktijk
Wim Muller / Peter Postma

Al 23 jaar werkt de branchevereniging Bouwend Nederland (voorheen NVOB) samen met de Regionale Vakopleiding Bouw (Revabo). Wim Muller, voorzitter Bouwend Nederland afdeling Oss, Uden, Veghel licht toe: "Bouwbedrijven hebben onderkend dat de leerlingen van nu de werknemers van de toekomst zijn. We willen daarin een bepaalde kwaliteit waarborgen. Daar komt het initiatief vandaan voor het oprichten van opleidingsinstituut Revabo."

arbeidskrachten zijn. En voor Revabo is het interessant omdat de leerlingen gegarandeerd praktijkervaring opdoen", vertelt Peter Postma, directeur Revabo. Bij de regionale afdeling van Bouwend Nederland zijn veertig bouwbedrijven aangesloten. Dus ook in economisch mindere tijden zijn er doorgaans voldoende praktijkplaatsen. Pas in uiterste nood valt Revabo terug op het vervolgen van de praktijklessen in de eigen praktijkwerkplaats.

"Het begint met de erkenning dat onderwijs en praktijk bij elkaar moeten komen." Wim Muller

Die naadloze overgang van werken tijdens de opleiding naar een dienstverband bij diezelfde werkgever loopt volgens Postma zo goed omdat behoeften één op één aan de uitgangspunten van de opleiding gekoppeld zijn. "Als Revabo kunnen we er voor zorgen dat vernieuwing in het onderwijs ten dienste blijft staan van de praktijk. Zo voeren we overleg met ROC de Leijgraaf over de implementatie van competentiegericht leren. Naast vaktechnische aspecten krijgen houding, gedrag, normen en waarden een prominenter rol. De leermeesters op de bouw bereiden we daarvoor voor." "Wat ooit begon met de erkenning dat onderwijs, behoeften en praktijk ergens bij elkaar moeten komen, is nu een samenwerking waar veel brancheverenigingen met een jaloers oog naar kijken", aldus Muller.

"De samenwerking tussen bouwbedrijven en Revabo creëert een win-win situatie"
Peter Postma

In de praktijk creëert de samenwerking tussen de bouwbedrijven en Revabo een win-win situatie. "Onze leerlingen komen van het VMBO. Ze volgen één dag in de week theorieles en de vier overige dagen werken ze in de praktijk bij een bouwbedrijf. Voor de bouwbedrijven is dit interessant omdat het relatief goedkope

Bouwbedrijven bieden een goede begeleiding van de leerlingen. Iedere leerling wordt gekoppeld aan een leermeester die daarvoor een speciale training heeft gevolgd. Muller: "Dit geeft ons de mogelijkheid om een leerling nauwgezet te volgen. Het komt vaak voor dat leerlingen later in dienst treden bij het bedrijf waar ze tijdens hun opleiding gewerkt hebben. Daarmee waarborgt de bouw zelf kwalitatief goede werknemers voor de toekomst."

"Ik ben al sinds 1987 leermeester. In die rol probeer ik mijn vak kennis zo goed mogelijk over te brengen op de leerlingen. Ondertussen heb ik zo'n zestig jongens opgeleid. Veel van hen kom ik nu in het werk tegen; als directe collega, zelfstandige ondernemer of zelfs als collega-leermeester."

Antoon van de Wetering,
chef machinale timmerfabriek Muller Bouw

"Ik werk nu sinds vier maanden bij Muller Bouw. Ik heb al erg veel geleerd. Wat ik op school aan theorie krijg, zie ik hier meteen in de praktijk. Ik heb het goed naar mijn zin. Ik weet nu zeker dat ik hier mijn vak van wil maken."

Joost Vendelmans,
leerling ROC de Leijgraaf/Revabo

"Ik ben de spil tussen de praktijk van een leerbedrijf en de theorie van ROC de Leijgraaf. Ik houd de ontwikkeling van de leerlingen in de gaten en stuur bij waar dat nodig is. Bijvoorbeeld als blijkt dat de jongens niet genoeg praktijkexamens bij een bouwbedrijf kunnen maken. De goede verstandhouding die ik heb met leermeesters, leerkrachten én leerlingen is daarbij erg belangrijk."

Ad de Jong,
praktijkinstructeur Revabo

”SAMENWERKING BEDRIJFSLEVEN EN ONDERWIJS KENT AL DE NODIGE SUCCESSEN.”

De OIK is inmiddels uitgegroeid tot een ondernemersvereniging waar Oss niet meer omheen kan. In beleidsbepalende discussies treden we op als motor, aanjager en sturende kracht. Alle issues gerelateerd aan de beïnvloeding van een gezond ondernemingsklimaat kunnen daarbij de revue passeren: ruimtelijke ordening en infrastructuur, milieu en de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Maar ook wonen, werken, recreatie, cultuur en onderwijs in Oss.

"Oss en de wijde omgeving zullen beslist vaker van de OIK gaan horen."

Recentelijk hebben we met onze marketingcommunicatie voor een nieuwe strategie gekozen: het vizier wordt meer naar buiten gericht. Vanuit een open, communicatieve houding met alle belanghebbende partijen willen we ons beter profileren en nadrukkelijker laten gelden. Samenwerking op basis van krachtenbundeling. Oss en de wijde omgeving zullen vaker van de OIK gaan horen.

De uitgifte van het bedrijvenprofielboek was daar een eerste voorbeeld van. Hierin presenteren zich de 35 leden en geeft de OIK haar visie op de enkele strategische issues. Deze positiebepaling zetten we voort met 'Statements' die we twee tot drie keer per jaar gaan uitgeven. De Statements zijn bedoeld voor de eigen leden, het bedrijfsleven van Oss en omgeving, de politieke partijen, overheden, Kamer van Koophandel, banken, collegakringen en, afhankelijk van het onderwerp, andere belanghebbenden.

In deze eerste uitgave staat de voortschrijdende samenwerking tussen het Osse bedrijfsleven en het onderwijs centraal. Een belangrijk onderwerp waarover al de nodige successen te melden zijn. Gezien het belang van deze samenwerking en van de vroegtijdige aansluiting van theorie op praktijk is de subsidiecommissie van de OIK voornemens een onderwijsproject in deze richting te subsidiëren.

"In beleidsbepalende discussies treden we op als aanjager en sturende kracht."

De Statements zullen zeker ook sprekers van buiten de OIK een podium bieden. Samenwerkingspartners bijvoorbeeld en de gemeente. In onze Statements laten we graag zien welke mooie bewegingen in Oss op gang komen.

Leo Kampert
voorzitter Osse Industriële Kring

Colofon

Concept, redactie en realisatie Sprangers Communicatie
Ontwerp en opmaak Circa Twee
Drukwerk Kampert Drukwerk BV

Statement is een uitgave van de Osse Industriële Kring en verschijnt 2 tot 3 keer per jaar. De OIK is aangesloten bij de Brabantse Zeeuwse Werkgeversvereniging
Postbus 90154, 5000 LG Tilburg
T 013-5944569, E oik@bzw.nl

OSSE INDUSTRIËLE KRING

”SLEUTELWOORDEN ZIJN EFFICIËNCY EN RENDEMENT.”

Osse bedrijven en onderwijsinstellingen zijn beide van mening dat het goed is voor de gemeenschap als het onderwijs mensen opleidt waar het bedrijfsleven ook daadwerkelijk behoefte aan heeft. En andersom dat bedrijven zorgen voor goede begeleiding van de studen-ten door het bieden van praktijk-ervaring. “Randvoorwaarden zijn dat bedrijven concreet aangeven wat die behoefte is én zorgen voor voldoende stagemogelijkheden”, vindt Jan Dopper, directeur N.V. Organon en portefeuillehouder Onderwijs binnen de OIK. “In het platform Arbeidsmarkt en Onderwijs waarin het voltallige bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en de gemeente vertegenwoordigd zijn, werd dan ook terecht gevraagd om onze wensen in kaart te brengen.”

**”Zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij bestaande initiatieven.”
Maryke Visser**

Het OIK bracht deze vraag onder bij Maryke Visser van Organon die hiervoor een onderzoek deed onder de OIK-leden. “Uit deze inventarisatie kwam een drietal aandachtspunten: het imago van de technische beroepen verbeteren, stagebegeleiding professionaliseren en onderwijsbehoefte monitoren. Concrete zaken die direct opgepakt konden worden. Om hier handen en voeten aan te geven, hebben we de werkgroep Beroeps- onderwijs opgericht waarin de directeuren van VMBO de Ruivert en MBO de Leijgraaf en ikzelf zitting hebben”, zegt Visser. De werkgroep vindt het wiel zo min mogelijk zelf uit. “We proberen juist aan te sluiten bij bestaande initiatieven. We bekijken wat er in het land al georganiseerd wordt. Zo komen we projecten tegen als Kidscollege, Stichting Technopromo te Cuijk, Verbreding Techniek Basisonderwijs en het idee voor een

praktijklokaal in Oss. Projecten die veelal gericht zijn op uitwisseling en het maken van lesmateriaal. Ook het project Techniek=Troef heeft onze aandacht door de bijzondere focus op basisschoolleerlingen”, vertelt Visser. Techniek=Troef is een regionaal platform met als doel techniek in het onderwijs en het bedrijfsleven te versterken. PABO-studenten krijgen samen met MBO-studenten Commerciële Economie de opdracht excursies voor basisschoolleerlingen bij technische bedrijven te organiseren. Visser: “Dit project brengt techniek dicht bij onderwijzend personeel. Om via hen de jongste leerlingen te bereiken. Want daar ontstaat dikwijls al het verkeerde beeld van technische beroepen.” Ook in de verbetering van stagebegeleiding is actie ondernomen. Zo organiseert de werkgroep Beroeps- onderwijs dit najaar een aantal workshops voor praktijkbegeleiders. “Een initiatief van de OIK maar ook andere ondernemers zijn van harte welkom”, legt Visser uit.

”De middelen die de maatschappij inzet voor onderwijs en opleidingen zo efficiënt mogelijk gebruiken.” Jan Dopper

Maryke: “Een wens van de werkgroep is de ontwikkeling van een arbeidsmarktmonitor. Deze monitor moet uitwijzen welke opleidings-richtingen in deze regio het meest nodig zijn.” De gemeente Oss heeft deze wens ook benoemd in haar Economisch Beleidsplan en wil bij het onderzoek een faciliterende rol spelen. “Met de uitkomsten uit de monitor kunnen het onderwijsaanbod en de wensen van bedrijven nog beter op elkaar afgestemd worden. Het is de bedoeling dat we daarmee de focus kunnen leggen op opleidingen met een realistisch toekomstperspectief. Alle activiteiten die de OIK in het kader van de samenwerking met het onderwijs onderneemt, hebben ‘efficiency en rendement’ als uitgangspunt. We willen de middelen die de maatschappij inzet voor onderwijs en opleidingen zo efficiënt en resultaatgericht mogelijk gebruiken”, stelt Dopper.

”SAMEN OPTIMALE OPLEIDINGSPROCESSEN CREËREN.”

Begin dit jaar ondertekenden de voorzitters van het bestuur van de OIK en ROC de Leijgraaf een convenant. Hierin werd de al bestaande samenwerking nog eens geformaliseerd. René Savelsberg, commercieel directeur van ROC de Leijgraaf vertelt: “Een convenant maakt de samenwerking minder vrijblijvend. We hebben vastgelegd dat het ROC en de OIK een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben als het gaat om het creëren van optimale opleidings- en trainingsprocessen in onze regio. Hiervoor hebben we zowel op de bestuurlijk als op uitvoerend niveau overlegvormen in het leven geroepen. Ik ben erg tevreden hoe dit in Oss is uitgewerkt. De hechtheid en het onderlinge commitment is groot.”

”We proberen met ons onderwijsaanbod in te spelen op de specifieke behoeften van de regio.”

Een goed voorbeeld van de samenwerking in de praktijk vormt Innofocus. Een project waarbij het MKB in de regio docenten van de Leijgraaf kan inhuren om de innovatiekansen in het bedrijf in beeld te brengen en te realiseren. “We werken samen met kennisinstellingen zoals de HAS in Den Bosch en de TU in Eindhoven. Het mes snijdt hier aan twee kanten, want ook de docenten leren van een project als Innofocus. Ze houden voeling met de praktijk; met waar bedrijven en ondernemers mee bezig zijn. Belangrijk, want daardoor ontstaan nieuwe, op vraag gerichte studierichtingen in het MBO”, legt Savelsberg uit.

Ook Stratos is zo’n project. Daarbij werken MKB ondernemers in een groep met zeven andere collega-ondernemers aan de strategie van hun bedrijf. Dat doen zij samen met een tweetal coaches vanuit grotere bedrijven. “Collega-ondernemers die je een spiegel voorhouden op basis van hun eigen ervaringen; erg waardevol”, aldus René Savelsberg. Ook dit project heeft de Leijgraaf opgezet. Daarin kan de ROC voorzien in specifieke kennisvragen samen met andere kennisinstellingen.

Savelsberg: “Specifieke behoefte in deze regio is bijvoorbeeld vervoers- en logistieke kennis op MBO-plus en HBO-niveau. Ook hier spelen we op in. In samenwerking met andere kennisinstellingen kunnen wij ervoor zorgen dat deze bij Osse bedrijven terecht kan komen. Onder meer door uitwisselingsprojecten en uiteraard door gebruik te maken van de mogelijkheden van internet.” Een andere ontwikkeling is dat bedrijven meer en meer behoefte hebben aan personeel dat niet alleen

”Ik verzorg elektrotechnische scholing op maat bij bijvoorbeeld VBI en de IBN-groep. Daarmee blijf ik goed op de hoogte van de praktijk. Die kennis gebruik ik in mijn lessen waardoor leerlingen meer gefocust raken op hun toekomst. Andersom horen bedrijven tijdens het begeleiden van onze leerlingen op hun stageplaats, ook van de ontwikkelingen die het onderwijs doormaakt. Die samenwerking van onderwijs en bedrijfsleven is van wezenlijk belang.”

Paul van Erp, docent Elektrotechniek ROC de Leijgraaf Oss

goede vakkennis heeft, maar ook over de juiste attitude beschikt. “Werknemers met motivatie, verantwoordelijkheidsgevoel en de bereidheid tot samenwerking. Tot voor kort was het MBO-onderwijs vooral gericht op technische vaardigheden. Nu doet het zogeheten competentiegerichte onderwijs zijn intrede. Leerlingen en het werkveld zullen de omschakeling in de praktijk merken. Maar wel dusdanig dat het voor iedereen werkbaar blijft”, aldus de commercieel directeur.

”Paul van Erp speelde tijdens zijn basis- cursus Electrotechniek in op de individuele leerwens van elke deelnemer en is erin geslaagd om de cursisten het ‘waarom’ van bepaalde handelingen bij te brengen. Veel medewerkers van IBN hebben zich in de praktijk bekwaamd en hebben door Paul de theoretische onderbouwing gekregen van handelingen die ze al jaren in de praktijk ten (on)rechte doen. Met deze kennis werken zij inmiddels veilig en met een gerust hart.”

José Kastermans, projectleider Reïntegratie IBN-groep

Herman Klitsie, burgemeester gemeente Oss

”Het huidige college van B&W hecht belang aan een zo goed mogelijk onderwijsklimaat dat er toe bijdraagt dat de jongeren worden opgeleid voor banen die toekomst hebben in Oss. De gemeente draagt zo ook bij aan een gezond economisch klimaat, waar werkgevers kunnen beschikken over goed opgeleide werknemers. Het mes snijdt aan twee kanten.”

Peter Noten, afdelingshoofd Cultuur en Educatie

”De burgemeester is voorzitter van het platform Arbeidsmarkt en Onderwijs. Werkgevers, voortgezet onderwijs en gemeente zitten hier om tafel om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen, initiatieven te coördineren en vernieuwing te stimuleren. De gemeente wil hierin brede verantwoordelijkheid dragen.”

Jan van Loon, wethouder Economische Zaken

”Het bedrijfsleven kan zowel individueel als georganiseerd invloed uitoefenen op de inhoud van de beroepsopleidingen. Het bedrijfsleven snijdt zichzelf op de lange termijn in de vingers als ze de kans niet grijpt om met onderwijsinstellingen aan tafel te gaan. Wij kunnen als lokale overheid initiatieven ondersteunen die hier aan bijdragen.”

Chris Emers, wethouder Onderwijs

”VMBO is voorbereidend, MBO is het echte beroeps- onderwijs. Beide streven in Oss naar een intensief contact met instellingen en bedrijven om voor een goede aansluiting op de arbeidsmarkt te zorgen. Werkgevers zouden daar meer kennis van moeten nemen. En daar ook aan meewerken.”